

Rangvid-udvalget anbefaler at fastholde den finansielle sektor i et jerngreb

Det såkaldte Rangvid-udvalg, der med professor Jesper Rangvid i spidsen har kulegravet, hvorfor Danmark blev så hårdt ramt af finanskrisen, har onsdag morgen afleveret sin rapport til erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen.

Rapporten er en såkaldt "årsagsforklaringsrapport". Det betyder, at den ikke kommer med nogen klar konklusion af, hvem der var skyld i krisen. I stedet kommer den med en omfattende beskrivelse af, hvorfor krisen fik det omfang, som den fik.

Et flertal i Rangvid-udvalget har vedtaget en række anbefalinger til regeringen og Folketinget. Her følger anbefalingerne

1. Ophæve fastfrysning af ejendomsværdiskatten.

Det mest politisk følsomme forslag. Stigende ejendomspriser var med til at udløse krisen, men et bredt flertal har vedtaget at fastholde fastfrysningen til 2020.

2. Fastholdelse af den skærpede finansielle lovgivning.

Regeringen skal stå imod, når bankerne beder om at lempe kravene til solvens og risiko.

3. Modstå pres for lempelse af tilsynsdiamanten.

Som 2. 'Tilsynsdiamanten' er et samlende begreb for fem risikoområder, som Finanstilsynet skal være særligt opmærksomt på, når man gennemgår pengeinstitutternes økonomi -- bl.a. kassebeholdning, udlån og ejendomsinvesteringer.

4. Pengeinstitutterne skal i kreditpolitikken have øget fokus på låntagers evne til at generere likviditet og evne til at skabe indtjening.

Der skal være flere advarselsslamper ud for risikable kunder.

5. Reducere grænsen for store engagementer i tilsynsdiamanten.

Store kunder kan trække banker med. Tilsynsdiamanten anbefaler i grove træk bl.a., at kun 10 procent af den såkaldte basiskapital kan lånes ud til et enkelt engagement. Denne og andre mindste grænser skal altså længere ned.

6. Bedre mulighed for Finanstilsynet for at føre et kreditregister (store engagementer).

Det skal være nemmere for Finanstilsynet at tjekke bankernes store kunder.

7. Arbejde i EU for indførelse af regler for simpel sikker sparekassedrift.

Kan være kompliceret; det danske finanssystem er atypisk i europæisk sammenhæng.

8. Interne modeller til opgørelse af kapitalkrav suppleres af opgørelse ved standardmetoden (faste risikovægte).

Populært sagt skal der findes et standardsystem, der kan gøre det nemmere for tilsynet at sammenligne risici i de enkelte banker.

9. Nedre grænse for risikovægte i interne modeller til opgørelse af kapitalkrav.

De mest risikovillige banker skal have begrænset deres mulighed for at låne ud.

10. Nedsættelse af ekspertgruppe til vurdering af evt. skærpede krav til leverage ratio (gearing).

Et pengeinstitut 'gearer' sine investeringer, når det investerer mere på kapitalmarkederne, end det har i kassen. For eksempel havde Danske Bank i 2008 en gearing på 38 – banken investerede altså 38 gange så meget, som den havde i egenkapital. Det skal der ses nærmere på.

11. Udformning af tilsynsdiamant målrettet realkreditinstitutter.

Den eksisterende tilsynsdiamant gælder kun pengeinstitutter. Nu skal der laves noget tilsvarende for realkreditinstitutterne.

12. Ophævelse af ejer- og stemmeretsbegrænsninger for spare- og andelskasser.

Begrænsningerne er et værn mod opkøb og overtagelser. Så det ligner en opfordring til at åbne for højere koncentration i banksektoren.

13. Bestyrelser skal ikke tage stilling til bevilling af almindelige kreditter.

Det er almindeligt i både små og store banker, at enkelte creditsager kommer på bestyrelsens bord. Det skal stoppe. Kreditvurdering er kun ledelsens ansvar.

14. Kursusforløb for nye bestyrelsesmedlemmer.

Mange bestyrelsesmedlemmer er ikke kvalificerede nok til at give eldelsen modspil. Nu skal de på skolebænken.

15. Flere ressourcer til revisornævnet.

Revisorerne skal blive dygtigere til at genkende krisetegn.

16. Gennemsyn /afskaffelse af risikomærkningsordning for investeringsprodukter og lån

17. Forbud mod salgsbonus til investeringsrådgivere.

To punkter, der retter sig mod rådgivningen af kunderne. Især den sidste har været et problem, når investeringsrådgivere blev belønnet for f.eks. at sælge aktier i deres egne banker. Dette er allerede til dels stoppet, men skal nu føres videre.

18. Risikobaserede indbetalinger til indskydergarantifonden

Kan blive meget kontroversielt. Lige nu betaler alle banker til indskydergarantifonden med det samme beløb i forhold til deres størrelse. Fremover skal de mest risikable banker betale mere end de konservative.

Jan Terkelsen

Specialkonsulent, cand. merc.

VFL Finans & Formue ApS

Økonomi & Virksomhedsledelse

Videnscentret For Landbrug